

Gent | Jordi Sardans | Actualitzat el 13/07/2020 a les 11:30

«Des de fa tres anys, l'Ajuntament està abocant un milió d'euros anual en la millora de l'espai públic»

Marc Aloy Guàrdia, nou alcalde de Manresa des del 27 de juny, com a cap de llista d'ERC, partit que després de 84 anys recupera aquest càrrec a la ciutat. El juny de 2015 surt escollit regidor i entra a l'Ajuntament, primer a l'oposició i des de l'1 de febrer de 2016 amb un pacte de governabilitat amb Junts per Manresa. Abans havia reconstruït les JERC amb Pere Fontanals. Arquitecte de professió, ha estat regidor d'Urbanisme i president de l'Àrea de Territori. Va treballar en el nou Pla d'Equipaments de l'ajuntament fins al 2010.

Marc Aloy a la llera del riu Cardener | Francesc Rubí

«ERC té un full de ruta clar dins l'embolic on estem posats, d'enorme complexitat i sovint difícil d'entendre per a una part important de la ciutadania»

? Com valores l'actual situació d'ERC?

? És probablement el partit més cohesionat del panorama polític català i dels pocs que mantenen el nom. Farà 90 anys l'any vinent. Des del lideratge d'Oriol Junqueras ha estat un partit cohesionat, com a mostra el darrer congrés, on les ponències polítiques van ser aprovades per un percentatge altíssim. Ara és el partit hegemònic de l'esquerra, guanya a les municipals i les dues eleccions generals espanyoles, llevat de les darreres europees que va guanyar Puigdemont. ERC té un full de ruta clar dins l'embolic on estem posats, que és d'una enorme complexitat i sovint difícil d'entendre per una part important de la ciutadania. La confrontació i l'unilateralisme no ens han portat a la República que volíem i l'Estat ens aixafa. Davant d'un Estat militaritzat no podrem vèncer mai per la força, sinó, com hem dit sempre, a través del diàleg, la convicció i teixint aliances internacionals. Del 2010 al 2017 hem fet un salt enorme, del 10% a gairebé el 50%. N'hem d'estar satisfets.

? Ha deixat de ser un partit independentista?

? No, de cap manera.

? Ara renega de la DUI?

? Tampoc. Però la unilateralitat ens ha portat a tenir tot un govern a la presó i l'exili. I no ens ha portat la República!

? Només Puigdemont es va equivocar el 10 d'octubre, o també Marta Rovira i Oriol Junqueras, abans?

? Davant d'una situació tan complexa es van cometre errors per totes bandes. Es va treballar molt per fer el Referèndum, però no pel postreferèndum. Això és una evidència. No s'havia mesurat prou bé la reacció de l'Estat, que va ser demolidora.

? Com veus la situació del partit a Manresa?

? Molt bé. Vam guanyar les eleccions municipals, cosa que no passava des de l'any 1936, per 10 vots i amb una nit d'infart. Som un partit fort i un grup municipal molt cohesionat, treballador i ben avingut. És un plaer treballar amb els meus companys.

Alcaldia

? Com valores la situació actual i què s'ha fet des de l'Ajuntament per parar el cop?

? Entrem en una situació nova i haurem de fer plans de reconstrucció i definir quins són els lideratges i quina és l'estratègia per aconseguir la República que volem. Davant de situacions tan complexes com l'actual, fruit de la crisi sanitària que deriva en una de social i econòmica espectacular, calen grans consensos i la suma d'esforços. A Manresa hem estat exemple en presentar totes les formacions polítiques un pla de reconstrucció social i econòmica, aprovat per unanimitat al Ple. És un pla de reactivació, amb ajudes com microcrèdits a fons perdut per activitats

econòmiques, de 465.000 euros. Hem estat un referent, com també en polítiques socials, fruit d'aquesta crisi: hem lluitat perquè cap família es quedés sense aigua i l'Ajuntament ha posat cent comptadors solidaris.

? Com ha afectat i penses que continuarà afectant la Covid-19?

? El virus ha estat un xoc enorme en la societat mundial, que s'ha aturat globalment, amb greus seqüeles: famílies que no s'han pogut acomiadar dels familiars estimats, molta gent ha quedat sense feina i passarà dificultats per tenir les necessitats més bàsiques cobertes, com l'alimentació, l'aigua, o l'habitatge... Per tant, cal un esforç de contenció per donar resposta a aquestes necessitats existencials. Ara bé, també és una oportunitat històrica per entendre que el món no pot seguir amb el desenvolupament dels darrers anys, perquè la crisi sanitària se suma a la climàtica, quan encara hi ha seqüeles de la crisi financera del 2007, quan peta Lehman Brothers. Els joves de fins a 40 anys hem patit dues crisis enormes. Aquest model de desenvolupament és insostenible i ara es presenta una oportunitat per generar noves complicitats: donar més valor al producte de proximitat, al voluntariat i a la ciutadania, per sumar esforços. Seria un fracàs no aprofitar-la per fer un canvi real de model.

? En què canviarà l'alcaldia a finals de juny?

? Iniciaré el mandat amb una situació complexa en què no hi ha actes públics, de pràctic confinament i d'incertesa, on caldrà insuflar energia a l'ànim de la gent i treballar conjuntament amb la ciutadania per tirar endavant. S'haurà de veure una manera de fer diferent, que transmeti valors republicans d'uns ciutadans compromesos per transformar la ciutat i fer-la més justa dins d'un país més lliure. Després de 84 anys, des de febrer de 1936, l'alcaldia tornarà a ser d'ERC. Provinc d'un partit assembleari, on tenim molt interioritzat el treball en equip i la participació ciutadana. Suposarà també un canvi generacional. L'alcaldia serà un reflex d'aquesta generació, nascuda en democràcia, que ha patit dues crisis. Però està preparada i s'ha arremangat molt per desenvolupar-se professionalment. És una generació emprenedora amb ganes de proposar idees noves.

Foto: Francesc Rubí.

? Quina serà la relació amb l'oposició?

? Soc una persona que defuig la confrontació i m'agraden els grans consensos. Estic content del que hem assolit conjuntament a l'Ajuntament amb el Pla de Reconstrucció. És l'eina més important que tenim sobre la taula per emprendre el camí plegats, en un moment de grans dificultats, on calen grans consensos, per donar respostes a la ciutadania. Treballaré conjuntament amb l'oposició, l'escoltaré i intentaré arribar al màxim d'acords possibles en els grans temes de ciutat. Mà estesa.

? Amb els vostres socis de govern, tot seguirà igual?

? Si. Portem cinc anys governant, abans amb Convergència Democràtica i després amb Junts per Manresa, en què la ciutat ha fet un pas endavant. Som un govern fort, de 16 regidors i regidores sobre 25. Mai la ciutat no havia tingut un govern tan ampli, amb sensibilitats diferents i un bon nombre d'independents. Treballaré per seguir cohesionant el govern. Som un equip i dins del govern municipal no hi ha colors polítics. Vull ser l'alcalde de tots els manresans i les manresanes

i d'un govern conformat per persones que actuem units.

? Un ajuntament és operatiu amb tantes regidories?

? És operatiu per la seva capacitat de treballar conjuntament i de manera transversal. Podria ser un ajuntament amb poques regidories que no anessin coordinades, de manera que seria inoperatiu. En aquest cas hi ha un alcalde i 15 regidors, i és operatiu perquè hi ha una bona coordinació.

? És cert que fa un any cada polític volia el seu despatx i els tècnics van dir que ni parlar-ne?

? No ho havia sentit mai. Personalment, vaig treballar perquè tots els regidors tinguessin un espai de treball. A diferència de molts ajuntaments que van construir un edifici nou, nosaltres no hem fet aquesta transformació. L'Ajuntament té 700 treballadors i no tots estant en els millors espais de treball, siguin regidors o personal tècnic. Cal fer un esforç per adequar les actuals instal·lacions municipals. Fins al 1979 eren una cinquantena i no sé quants van entrar amb el primer govern democràtic de l'alcalde Cornet. Ara que aquella generació es jubila és una bona ocasió per repensar el funcionament en l'àmbit tècnic municipal. Hi estem treballant des de fa mesos.

? En general, ha baixat el nivell pel que fa a l'àmbit de la política local?

? No hi ha una eufòria i costa molt fer llistes electorals. Defenso que la política està mal pagada, ja que els servidors públics destinen una part de la seva etapa professional a treballar en benefici de la comunitat. L'Ajuntament de Manresa és una gran empresa, de 700 treballadors, i qualsevol gerent d'una empresa similar cobra el doble d'un regidor o l'alcalde. Al govern hi ha gent molt preparada, on la majoria no prové de la política professionalitzada, sinó d'altres àmbits. Fem política quan ens queixem que la zona blava és massa cara i fem pressió perquè s'abarateixi. La política també és l'art de saber pactar, negociar i arribar a consensos, i sobretot de saber escoltar la ciutadania. El polític municipal ha de trepitjar el carrer, estar a prop de la gent i veure les seves preocupacions, per poder-hi donar respostes.

? Quan acaba l'abús de la companyia EYSE, encarregada de la zona blava?

? El maig de 2023. Hi ha una àmplia majoria favorable que a partir d'aquesta data la zona blava passi a ser municipalitzada. I l'entendrem no com una eina recaptatòria, sinó de millora de la mobilitat.

Urbanisme

? Quines seran les línies mestres de la política urbanística?

? L'urbanisme és una eina de transformació al servei de les persones. Permet canviar espais obsolets, definir on seran els parcs i els equipaments, saber on hi ha d'haver habitatges de protecció oficial, perquè la ciutat estigui ben dotada. Cal transformar els carrers per millorar els recorreguts de vianants o ampliar les voreres. Pot generar pols d'atractivitat, i en aquest sentit

tinc l'obsessió de la Fàbrica Nova. Els seus propietaris, La Caixa, estan invertint uns tres milions d'euros per arreglar la Via Sant Ignasi. El Pla Especial del 2003 tenia uns usos que probablement ara són obsolets. Fàbrica Nova és un gran potencial que cal replantejar per transformar-lo en un parc, unir barris, mantenir patrimoni i un recinte industrial de primer ordre, de manera que l'Ajuntament ha de tenir un paper important en la nova configuració.

? Els barris es queixen de falta de manteniment. S'hi posarà remei?

? L'auditoria de l'any 2016 ens deia que necessitàvem 14 milions d'euros, 7 de prioritaris i 3 d'urgents. Des de fa tres anys, s'hi està posant remei. Estem abocant un milió d'euros anual en la millora de l'espai públic, però certament durant deu anys no es va poder fer manteniment perquè no hi havia recursos. Ara s'està fent un gran esforç. Recordo que del 2003 al 2005 s'hi destinaven 300.000 euros a tot estirar. La Via Sant Ignasi, que ha costat 3,5 milions d'euros, transformarà l'artèria de la ciutat de dalt a baix. Durant els propers anys, caldrà injectar diners per anar mantenint els parcs infantils, les calçades i les voreres, però l'urbanisme va molt més enllà perquè ara tenim l'oportunitat de transformar l'espai públic. La crisi ens ha ensenyat que la gent s'ha de poder moure a peu i amb transport públic. Cal modular molt bé l'espai que donem al cotxe, perquè el traïem a la ciutadania. Falten voreres amples, arbrades, on sigui agradable passejar, espais nets de contaminació i menys sorollosos, que ajudin a afavorir l'activitat comercial.

? En l'àmbit viari, les millores van més enllà?

? L'alineació del Pla Especial de la Fàbrica Nova ja va a parar fins a Sant Joan d'en Coll, des d'on s'ha d'arribar a la plaça Prat de la Riba per anar a l'avinguda dels Països Catalans, de moment fins al carrer Viladordis, per enllaçar amb els Trullols. En aquests moments està en licitació i les obres de l'avinguda dels Països Catalans han de començar aquesta tardor, amb un pressupost de 4,5 milions d'euros. Han de durar un any i mig i el gener de 2022 han d'estar acabades. Paral·lelament, estudiem la fórmula per fer el tram curt que ens permetrà enllaçar amb els Trullols. El nou vial relligarà barris. Un altre repte és resoldre el pas del tren a l'interior de la ciutat, que genera problemes: el túnel soterrat del carrer Indústria; de l'avinguda Universitària cap a la Font del Gat, passant per sota del pontet de Camps i Fabrès, que no permet resoldre l'entorn de la plaça Onze de Setembre. Un altre repte és readaptar i humanitzar l'eix de les carreteres de Vic i Cardona que travessen la ciutat. I el polígon del Pont Nou, per afavorir el creixement amb sòl industrial i completar la darrera porta d'entrada a la ciutat, i alhora endreçar tota la zona esportiva del Congost amb el parc del Cardener.

? Com valoren els canvis provisionals que s'han anunciat al carrer Guimerà?

? Ens han d'ensenyar que el carrer Guimerà pot funcionar molt millor amb una altra configuració. Totes les ciutats del país, de la nostra dimensió, tenen eixos comercials destinats sobretot a la ciutadania. Som capital comercial, amb un bon comerç local, sastreries pròpies, botigues de moda, sabateries autòctones, però amb un carrer Guimerà absolutament obsolet i perillós perquè no està en bones condicions.

? És encertat aplicar un model urbanístic semblant a les diferents places de la ciutat?

? Hauríem de mirar endavant perquè hi ha obres que tenen més de deu anys, amb un estil que combina materials propis de la zona com el granit, amb places que s'hi puguin fer activitats. La

plaça Montserrat té un espai d'ombra fantàstic i a la plaça Gispert s'hi poden fer activitats. A partir d'ara, cada cas s'adaptarà a les necessitats. A la plaça Simeó Selga s'han compaginat uns espais enjardinats amb un d'infantil i un altre perquè les persones grans puguin fer exercici. A la baixada dels Drets també hi ha granit, un material que va bé en l'espai públic, que no desentona amb l'entorn, té vegetació abundant i ara és una rampa. I per als que tinguin dificultats hi ha l'ascensor de la plaça Major, que per sant Marc va fer dos anys i ha arribat als 750.000 usuaris. Hi haurà un altre ascensor entre la plaça de l'institut al Passeig i el carrer Circumval·lació: les obres començaran abans de l'estiu.

? Hi ha previst algun pla de xoc a les Escodines?

? Hem tingut reunions a l'Ajuntament amb representants veïnals i hem anat a les assemblees al Casal de les Escodines. És cert que hi ha diverses conflictivitats: un problema d'inseguretat, d'ocupacions i de l'espai públic. S'hi ha fet alguna de les actuacions de manera immediata i d'altres es portaran a terme dins del pressupost d'aquest any. A les Escodines i Sant Bartomeu es repararà el paviment que està en males condicions. Hem adquirit la finca del número 7 del carrer Sant Bartomeu i conjuntament amb la del costat, que ja és municipal, les enderrocarem perquè el passatge Aiguader deixi de ser un cul de sac i arribi a Sant Bartomeu, al punt on hi ha la passera. Potenciarem el Pla de Barris, sobretot en l'aspecte social, i incidirem en la transformació dels habitatges degradats o en desús, amb la complicitat dels propietaris. I volem que siguin els veïns els que decideixin sobre les restriccions de cotxes.

Foto: Francesc Rubí.

Habitatge

? Un de cada tres pisos al Barri Antic és buit. Canviarà la política d'habitatge?

? L'accés a l'habitatge és un dels grans reptes que tenim: cal anar transformant els edificis buits del Centre Històric. Però bona part de les ajudes per rehabilitació de façanes i d'edificis o per la instal·lació d'ascensors, -procedents de la Generalitat i gestionades per Fòrum- no s'han recuperat des del 2008. Afrontem el problema amb idees noves: comprar sòl i destinar-lo a fer habitatge cooperatiu com a la plaça Hospital; uns edificis municipals del carrer Vallfonollosa que voldríem transformar en habitatges per joves; o l'acord per quedar-nos una part important de la propietat d'Endesa a l'Anònima per dotar-lo com a espai públic, després de reduir a la meitat l'edificabilitat permesa. És important que la iniciativa privada intervingui, com en les obres del carrer del Carme, Baixada dels Jueus, Cap del Rec i l'edifici de la Fonda de Sant Antoni, on als baixos hi haurà l'Oficina de Turisme.

? S'ha destruït molt teixit industrial. Com es pot recuperar?

? Certament, Manresa havia estat un motor econòmic a nivell industrial i hem de ser capaços de potenciar la metal·lúrgica, però ens falta sòl industrial. Per tenir empreses productives amb valor afegit disposem del Parc Tecnològic, que hauríem de desenvolupar. El Centre Tecnològic, especialitzat en sostenibilitat i materials, és un dels punters del país. Haurem de ser capaços d'aprofitar-ne tot el potencial, amb les dues universitats, amb institucions com Althaia i la Fundació Sant Andreu Salut. I, alhora, aprofitar els organismes públics que estan fent una gran feina, com Aigües de Manresa, en procés d'oferir serveis a tots els municipis de la comarca. També disposem d'un consorci públic en el tractament integral dels residus.

? S'ha parlat molt de Manresa capital, però oficialment només ho és del Bages.

? Som capital de la Catalunya Central pel que fa al sistema sanitari, pel que fa a la cultura -vegent de Sabadell, Terrassa i Solsona a veure teatre i espectacles al Kursaal, amb una de les gestions més brillants i una rendibilitat molt alta, ja que culturalment, som una de les ciutats referència del país. També som capital en la gestió de residus i en l'àmbit universitari, que acull centenars de francesos cada any. La Generalitat hi té una delegada del govern a la Catalunya Central. L'àmbit d'influència de Manresa va molt més enllà de la comarca i exerceix lideratge de capital de les comarques interiors. Manresa és capital, però ha de ser reconeguda com a tal. Cal anar teixint complicitats amb els municipis de la comarca i més enllà, superant els recels històrics. Hi ha un seguit de ciutats mitjanes a l'interior del país que han de fer de contrapès a la capital.

El Perfil

Foto: Francesc Rubí

Marc Aloy Guàrdia neix a Manresa el 6 de març de 1979. De pares manresans, Josep M., filòleg, professor i delegat d'assistència al menor del departament de Justícia de la Generalitat, i Joana, filòloga i mestra. Amb tres germans: Mònica, Natàlia i Bernat. Comença pàrvuls a la Badia Solé, el curs 1981-82, d'on passa a L'Espill el 1982-83, fins a vuitè. Al setembre de 1993 va al Pius Font i Quer, on cursa BUP i COU. El 1997 ingressa a l'Escola d'Arquitectura de Barcelona, de la UPC, on compagina els estudis i el treball als despatxos dels arquitectes Jaume Espinal, Jordi Ludoví i Joan Ribera, experiència que li permet entrar en l'activitat professional. Becat per a treball en pràctiques a Urbanisme de l'Ajuntament de Manresa, s'inicia en el coneixement de l'administració local. El projecte fi de carrera el fa sobre la residència d'estudiants a Milà. Paral·lelament, fa la carrera musical, amb tres cursos a l'Esclat i després al Conservatori de Manresa, on obté el grau professional de flauta travessera. Entra a ERC com a militant de base l'1 d'octubre del 2000 per conviccions personals, tot i que a casa li van inculcar els valors republicans: «Havia mamat el catalanisme d'esquerres i el meu tiet Enric ja militava al partit». Amb Pere Fontanals, que n'era el portaveu a Manresa, reconstitueixen les JERC, fan campanyes, organitzen concerts al Congost, actes polítics i institueixen el premi Maria Casajuana, el 2002.

Acabada la carrera, treballa amb contractes de pràctiques com a autònom i professional liberal al despatx de Joan Escalé i Lluís Piqué, en obres d'edificació i projectes per a institucions, com la residència IBADA de Navarres i el nou Pla d'Equipaments per a l'Ajuntament de Manresa fins al 2010, «quan es produeix el gran patac dels pressupostos municipals». Decideix establir-se pel seu compte: «picar pedra, buscar clients i fer obres de rehabilitació». Treballa per la Diputació de Barcelona, en els catàlegs de patrimoni de Sant Joan de Vilatorrada, Vallbona d'Anoia i Artés, entre 2011 i 2016, quan la cap de Patrimoni era la historiadora de l'Art Raquel Lacuesta, que ja havia format part de l'equip redactor del catàleg manresà aprovat el 1985. El juny de 2015 surt escollit regidor, entra a l'Ajuntament com a oposició i l'1 de febrer de 2016, amb un pacte de governabilitat que permet la investidura del segon mandat de Valentí Junyent, entra a formar part del govern des del departament d'Urbanisme, on es retroba amb els antics companys de feina. A més de fer-se càrrec de la regidoria, és també president de l'Àrea de Territori, «que em permet ficar-me dins la meua gran passió que és l'urbanisme a la ciutat». Participa com a soci en diverses entitats com Òmnium o Xàldiga i el 2003 va ser dels iniciadors del projecte Via fora, amb la voluntat que Manresa tingués un espai gastronòmic i cultural, que és l'actual seu d'Òmnium. El 25 d'abril del 2010, dins Manresa Decideix, va ser l'organitzador de les meses, i del 2005 al 2015 va

ser vocal de Cultura de l'equip de la delegació del Col·legi d'Arquitectes.